

Reglament regulador del funcionament, procediment i estructura de la Central de Contractació de l'Associació Catalana de Municipis

Aprovat pel Comitè Executiu de l'ACM per acord de 16 de desembre de 2014, i modificat per sengles acords del Comitè Executiu de data 5 d'abril de 2016, 7 de juny de 2016 i 14 de febrer de 2020.

Antecedents

Fa anys que va entrar a l'agenda pública de molts nivells governamentals l'optimització de la despesa pública, i més concretament millorar la contractació, cercant mecanismes de major eficiència. Un d'ells, potser el més rellevant, dirigit en la centralització de la contractació de determinats subministraments, serveis o compra pública en general. A nivell europeu, aquesta situació també ha estat present, sobretot en el debat de la innovació en la gestió pública. Així, diferent normativa europea, darrerament a través de directives comunitàries, contempnen terminologia com la compra pública innovadora, la preocupació i tractament de la realitat empresarial autòctona de cada territori, o la mateixa regulació de les consultes preliminars en el mercat per garantir principis clàssics de la contractació pública, com són la concurrència, transparència i igualtat de tracte entre licitadors, entre d'altres. Valors relacionats amb la contractació pública centralitzada, que en els propers anys, s'hauran de transposar a la legislació sectorial.

Més de set anys enrere, l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (en endavant, ACM) decidí crear l'embrió d'una central de compres, i aprofundir en les sinergies alhora de poder contractar de forma conjunta. Els estalvis pels ens locals associats que es volien assolir eren de, com a mínim, doble tipologia: de preu, aconseguint per volum agregat economies d'escala; i l'estalvi de procediment, assolint la optimització de les estructures locals, amb escurçaments dels terminis en el procediment administratiu.

Fou amb aquests antecedents, pels quals l'ACM impulsà la creació del Consorci Català pel Desenvolupament Local (en endavant, CCDL), ens local, de caràcter associatiu, de naturalesa voluntària, amb personalitat jurídica pròpia, inscrita en el registre d'ens locals del Departament de Governació i Relacions institucionals. Els ens consorciats són els Consells comarcals del Pla de l'Estany, l'Alt Camp, la Segarra, el Pallars Jussà i l'Anoia, les Diputacions de Lleida i Girona, així com

naturalment la mateixa ACM, on radica el domicili social del consorci. El CCDL per acord de la seva Assemblea general de data 17 de setembre de 2009, va aprovar la modificació dels seus estatuts per tal de crear un sistema de contractació centralitzada, configurant-se com un servei especialitzat de contractació, per tal de donar servei als ens locals de Catalunya. Aquest sistema es basa en el Text refós de la Llei de contractes del sector públic (TRLCSP), on regula l'adhesió a sistemes externs de contractació centralitzada de comunitats autònomes o d'entitats locals per part d'altres entitats locals mitjançant els corresponents acords.

Recentment, al setembre de 2014, el Comitè executiu de l'ACM, acordà constituir una central de contractació d'acord amb previsió legal de la Llei reguladora de les Bases del Règim Local (LRBRL), en els termes introduïts per la Llei de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local (LRSAL). En el mateix acord, l'ACM preveu signar un conveni amb el CCDL, perquè aquest continuï actuant com a Central de contractació, a través del sistema d'adquisició centralitzada.

L'adhesió al sistema d'adquisició centralitzada del CCDL no suposa l'obligació d'efectuar cap, algunes o totes les contractacions o serveis a través de la Central de Compres del CCDL, podent optar l'entitat destinatària per utilitzar aquest sistema o qualsevol altre d'establert en la legislació de contractació pública. Al 28 de gener de 2014, constaven adherits al sistema d'adquisició centralitzada del CCDL 379 ens locals, la seva majoria ajuntaments.

Disposicions generals

1. Objecte i àmbit d'aplicació

Aquest reglament té com a objecte regular el funcionament, estructura, i procediment de la Central de Contractació de l'ACM. Així mateix, també regula parcialment la relació amb el CCDL, malgrat que una part de la mateixa haurà de ser contemplat amb un conveni entre les dues entitats. Al mateix temps, també es descriu el procediment d'adhesió a la Central de contractació, així com els requisits i modelatge per a la mateixa adhesió.

2. Naturalesa de la Central de contractació

La Central de contractació s'articula com un servei especialitzat, com un instrument que permet la tramitació i/o adjudicació de les prestacions d'altres poders adjudicadors locals, facilitant el procés de contractació, agregant consums i afavorint economies d'escala, provocant la contenció o disminució de la despesa pública, i garantint la transparència i seguretat jurídica en el procediment. D'aquests resultats emana també el principi de simplificació administrativa.

La Central de contractació es constitueix per acord del Comitè executiu de l'ACM, en data 16 de setembre de 2014, d'acord amb previsió legal de la Disposició Addicional 5ª de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local (LRBRL), en els termes introduïts per la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local (LRSAL).

El funcionament ordinari de la Central de contractació serà el de promoure i concloure Acords marc, Sistemes dinàmics de contractació, o contractes producte del Sistema d'adquisició centralitzada per adquirir béns i serveis destinats a les entitats locals, o òrgans dependents de les mateixes, on serà necessari que l'ens locals s'adhereixi al Sistema de contractació centralitzada, previst a l'article 205 del TRLCSP.

3. Règim jurídic aplicable

La Central de contractació es regirà per allò establert en el present reglament, i per tot allò que no estigui previst aquí, serà d'aplicació el Reial Decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel que s'aprova el TRLCSP, el Reial Decret 817/2009 de 8 de maig, pel que es desenvolupa parcialment la Llei 30/2007, de Contractes del Sector Públic; i pel Reial Decret 1098/2001, de 12 d'octubre, pel que s'aprova el Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques (RGLCAP). El Reial Decret 1720/2007, de Protecció de Dades de Caràcter Personal; i les altres normes de Dret Administratiu o privat que li siguin d'aplicació.

Entitats destinatàries

4. Adhesió a la Central de contractació

Per poder adherir-se a la Central de contractació de l'ACM serà condició indispensable ser associat a l'entitat, tal com preveu el Títol III dels estatuts de l'ACM. En el cas dels organismes dependents de les administracions locals, tant sols es requerirà que l'administració a la qual estigui vinculada sigui associada. En el cas d'altres ens locals de caràcter voluntari o associatius, també es requerirà que entre les administracions que la conformen hi hagi algun ens local associat a l'ACM.

Per fer efectiva l'adhesió a la Central de contractació de l'ACM es requerirà l'adopció d'un acord (annex 1) de l'òrgan competent de l'administració local, així com l'acceptació per part de la Central de contractació de l'ACM de l'esmentada adhesió. Aquesta adhesió no té caràcter obligatori per part de l'entitat local, ja que podrà contractar els béns i serveis que consideri oportuns emparant-se a l'oportunitat i autonomia local que gaudeix el govern local.

Les adhesions formalitzades al Sistema de contractació centralitzada del CCDL tindran la consideració d'adhesions a la Central de contractació de l'ACM, prèvia comunicació i corresponent acceptació de les administracions locals que van adherir-se al mateix. A tal efecte, s'adjunta (annex 2) el llistat de les entitats locals adherides al CCDL.

5. Drets de les entitats locals adherides a la Central de contractació

Completar l'adhesió a la Central de contractació comportarà els següents drets per part de l'administració local adherida:

- Poder contractar mitjançant els corresponents procediments derivats o encàrrecs de provisió els béns i serveis que formalitzi la Central de contractació, de conformitat amb les condicions i preus que es fixin amb el corresponents contractes, o Acords marc que es formalitzin amb l'empresa o empreses adjudicatàries

- Disposar de la informació i seguiment del contracte, de forma agregada, que els òrgans de seguiment de la Central de contractació tinguin, o prevegin en el mateix contracte
- Optar a l'assessorament i acompanyament en els encàrrecs de provisió i procediments derivats de contractació, que sorgeixin a partir dels contractes que formalitzi la Central de contractació
- Formació específica en l'àmbit de contractació d'aquells béns i serveis que la Central de contractació hagi promogut i formalitzat, així com informació generalista de la matèria

6. Obligacions de les entitats locals adherides a la Central de contractació

Completar l'adhesió a la Central de contractació comportarà les següents obligacions per part de l'administració local adherida:

- Proporcionar les dades i informació que es pugui requerir per part de la Central de contractació, amb l'objectiu de garantir un sistema d'informació que possibiliti una millora del funcionament i de la prestació dels serveis
- Facilitar i posar en coneixement a la Central de contractació els defectes, demores, o qualsevol altre incompliment, total o parcial, de les contractacions, a efectes de poder-los tractar segons es prevegi en cada plec, pel que fa a possibles responsabilitats, i si s'escau, penalitzacions
- Efectuar degudament la recepció de béns i serveis objecte de cada contracte, així com el seu pagament

Organització i funcionament

7. Organització

L'administració, organització i gestió de la Central de contractació recaurà en els següents òrgans, tal com queden establerts en la regulació d'aquest reglament:

7.1 La Presidència

La Presidència de la Central de contractació recaurà en la presidència de l'ACM. La seva regulació és prevista en el capítol IV, del Títol IV dels estatuts de l'ACM. Seran funcions de la presidència:

- Dirigir el govern de la Central de Contractació
- Exercir la direcció superior del personal de la Central de contractació i de la Secretaria general
- Elevar a la Comissió executiva la planificació anual, així com els acords sobre inicis de licitació

7.2 La Secretaria general

La Secretaria general de l'ACM, regulada en el capítol V, del Títol IV dels estatuts, serà la Secretaria general de la Central de Contractació. Entre d'altres, són funcions de la Secretaria general:

- Dirigir l'administració de la Central de contractació
- Exercir la direcció del personal de la Central de contractació
- Dirigir i inspeccionar tots els serveis i les activitats que presta o desenvolupa la Central de contractació
Totes aquelles que expressament li puguin ser delegades
- Signar els contractes i acords que es derivin dels procediments de licitació, o dels procediments relacionats amb l'execució dels contractes respecte els quals en sigui titular l'entitat.
- Comunicar als seus destinataris, els acords adoptats per l'Òrgan de Contractació .

7.3 Comissió permanent de la Central de contractació

La Comissió permanent de la Central de contractació es conforma amb la Presidència, la Secretaria general i la Gerència de l'ACM. Aquesta estarà auxiliada pel Responsable del Gabinet d'estudis i programes i el cap de l'Oficina de seguiment de contractes. Aquesta comissió tindrà com a funcions:

- Realitzar el seguiment periòdic de la gestió i evolució dels procediments de licitació, així com dels contractes on la Central de contractació en sigui l'òrgan de contractació o titular
- Preparar la planificació anual de necessitats de gestió dels serveis
- Seguiment dels programes d'actuació o planificació anual
- Elaborar la memòria anual
- Donar compte a la Comissió executiva de tots els acords o proposta de resolucions

7.4 Comissió executiva de la Central de contractació

La Comissió executiva de la Central de Contractació serà la Comissió de Presidència, òrgan delegat del Comitè Executiu de l'ACM. Correspon a la Comissió executiva de la Central de contractació:

- L'aprovació dels programes d'actuació o planificació anual, i les corresponents revisions
- Actuar en qualitat d'òrgan de contractació pel que fa a la resolució de totes les incidències que es suscitin en les fases d'execució, modificació i extinció normal i anormal dels Acords marc adjudicats pel CCDL
- La resolució dels processos de contractació que es promoguin des de la Central de contractació, siguin derivats dels acords marc adjudicats pels CCDL o, si s'escau, per aquells altres acords marc o adquisició centralitzada que es tramitin i adjudiquin per la Central de Contractació.
- Proposar i elevar propostes de millora, així com avaluar la gestió i desenvolupament de la Central de Contractació

- Analitzar les recomanacions que realitzaran la Comissió revisora de contractes

7.5 Comissió revisora de contractes

En aplicació del principi de transparència, i atenent que el Comitè executiu de l'ACM el 3 d'abril de 2012 va aprovar el "Codi de bon govern", on es desplegava i aprovava en el mateix comitè executiu el "Protocol d'actuació de l'ACM sobre transparència, eficàcia i eficiència en material de contractació". En aquest protocol, en el punt número 10, es crea la Comissió revisora de contractes, composta per 5 experts en contractació pública nomenats pel Comitè Executiu a proposta del President. Aquesta comissió, podrà elaborar un anàlisi de l'activitat de la Central de contractació, amb la facultat que aquesta podrà demanar tota la documentació addicional que consideri necessària, així com cridar a declarar als responsables dels contractes i als proveïdors si creu necessaris aclariments.

8. Funcionament

La Central de contractació podrà actuar, de forma ordinària, a través de les següents modalitats:

- a) La Central de contractació, un cop aprovat el Pla anual d'actuació, pren l'acord d'inici d'expedient de qualsevol bé o servei amb destinació a les entitats locals, i formalitza els corresponents Acords marc, Sistemes dinàmics de contractació, o contractes producte del Sistema d'adquisició centralitzada, o qualsevol modalitat que permeti el compliment de les finalitats de la Central de contractació, ajustant-se al procediment previst en el TRLCSP o legislació sectorial en matèria de contractació.
- b) La Central de contractació, un cop aprovat el Pla anual d'actuació, encomana la gestió al CCDL, que comprendrà tot el cicle de l'expedient administratiu següent:
 - o Inici de l'expedient i alerta en el perfil de contractant

- Resta d'actuacions preparatòries amb les consultes preliminars en el mercat i la corresponent aprovació de l'expedient de contractació
- El procediment de licitació, que de forma habitual comprendrà l'adjudicació de l'Acord marc a un sol proveïdor (article 198.3 TRLCSP) o la selecció de les empreses de l'Acord marc amb varis proveïdors (198.4 TRLCSP), així el Sistemes dinàmics de contractació, o contractes producte del Sistema d'adquisició centralitzada
- La formalització del contracte

Una vegada formalitzat el contracte per part del CCDL es procediria a la subrogació del contracte a favor de la Central de contractació, atenent el procediment establert a l'Informe 3/2014, de 27 de febrer, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya. Finalment, la Central de contractació acceptaria la cessió de l'Acord marc, en la posició d'òrgan de contractació subrogant-se en tots els drets i obligacions que emanen d'aquest.

- c) Davant l'existència d'un Acord Marc formalitzat pel CCDL amb varis empresaris (198.4 TRLCSP), en el PCAP del qual es preveïés la possibilitat que el contracte derivat de l'Acord marc pogués realitzar-lo la Central de Contractació de l'ACM. La Central de Contractació actuaria en la posició d'òrgan de contractació per a la licitació, adjudicació, formalització, execució, modificació i extinció del/s contracte/s derivat/s de l'Acord marc corresponent
- d) A través d'un encàrrec de gestió, en què una entitat associada a l'ACM, pugui utilitzar aquest mecanisme per encarregar la confecció o procés de licitació, permetent gaudir del mitjans materials i tècnics de la Central de Contractació. Com que s'entén que aquest supòsit sempre es realitzarà entre òrgans i entitats d'administracions diferents, s'haurà de formalitzar per mitjà de la signatura d'un conveni.

Els procediments relacionats amb l'execució dels Acords marc i altres contractes cedits a l'ACM per part del CCDL:

En relació a tots els procediments que s'hagin de portar a terme relacionats amb l'execució dels contractes i acords cedits a l'ACM per part del CCDL (pròrrogues, modificacions, resolucions anticipades...) la central de contractació es regirà pels procediments definits a tal efecte en els plecs de clàusules aprovats pel CCDL que regeixin cada contracte i acord, pel TRLCSP i articles concordants de la normativa reglamentària que el desenvolupi i subsidiàriament pels articles que puguin ésser aplicats de la LRJPAC i de la Llei 26/2010, de 3 d'agost (o normes que les substitueixin) pel que fa als preceptes aplicables en relació a la tramitació de procediments administratius, en tot cas, d'acord amb les següents particularitats:

Les actuacions de caràcter decisor de la Central de Contractació prendran la forma de Resolució (amb una part expositiva, fonaments de dret i part resolutiva) i seran adoptades i signades pel Secretari general de l'ACM d'acord amb l'article 2 d'aquest Reglament i articles concordants dels Estatuts de l'entitat, qui actuarà assistit pels serveis jurídics i pels serveis tècnics del Gabinet d'Estudis, de l'ACM. També aniran signades amb el vist i plau del President, només, a títol informatiu.

L'emissió d'informes jurídics i tècnics només serà preceptiva quan ho sol·liciti el Secretari General o quan, en qualsevol que sigui el procediment de què es tracti, es presentin al·legacions per part dels interessats.

La comunicació d'aquestes resolucions es farà per mitjans telemàtics d'acord amb la forma prevista als plecs que regeixin cada contracte o acord i si no és possible, per qualsevol altre mitja que deixi constància del seu contingut i recepció.

S'haurà de donar compte de les Resolucions que adopti l'òrgan de contractació en les properes sessions que se celebri el Comitè Executiu de l'ACM i la Comissió Permanent de la Central de Contractació.

Contra les Resolucions que adopti l'òrgan de contractació es podrà presentar, amb caràcter potestatiu recurs que es substanciarà i resoldrà d'acord amb el recurs de reposició previst a la normativa aplicable en matèria de procediment administratiu abans referenciada.

Alternativament, l'ACM si així ho acorda per part dels òrgans competents, podrà subscriure un Conveni de col·laboració amb el CCDL per tal de portar a terme la

tramitació efectiva d'aquests procediments. En aquest cas, es seguiran, en quan al procediment a seguir, les estipulacions que es fixin al corresponent Conveni.

9. Règim econòmic de la Central de Contractació

Per fer front a les despeses generals de la Central de Contractació, sobretot pel que respecte a les despeses de personal (capítol 1), i despeses de béns corrents i serveis (capítol 2), l'ACM finançarà total o parcialment a través dels ingressos ordinaris de l'entitat, previstos a l'article 53 de l'ACM, així com, si s'escau, l'establiment de ràpels sobre facturació anual a les empreses adjudicatàries de les licitacions, on la Central de Contractació en sigui l'òrgan de contractació o titular.

10. Altres qüestions respecte el funcionament

Pel que respecte a les Consultes preliminars del mercat, atenent el principi de transparència i l'àmbit material que es tracta, la Central de Contractació es regirà per la "Instrucció interna 1/2014, de 16 de desembre, sobre el procediment i actuacions a realitzar amb motiu de les consultes preliminars del mercat que es realitzin pel CCDL en les licitacions dels Acords marc i adquisicions centralitzades de subministraments i serveis amb destinació a les entitats locals de Catalunya.